บทคัดย่อ

รหัสโครงการ: RDG49O0002

ชื่อโครงการ: ระบบสนับสนุนการวางแผนการจัดการแหล่งนันทนาการทางธรรมชาติอย่างยั่งยืน ระยะที่ 2

ชื่อนักวิจัย: นภวรรณ ฐานะกาญจน์ พงษ์เขียว[1] วันชัย อรุณประภารัตน์[1]
วิจักขณ์ ฉิมโฉม[1] ธีระพงษ์ ชุมแสงศรี[1]
[1] คณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

E-mail Address: ffornwt@ku.ac.th

ระยะเวลาโครงการ: 1 ตุลาคม 2548-30 กันยายน 2551

โครงการ “ระบบสนับสนุนการวางแผนการจัดการแหล่งนันทนาการทางธรรมชาติอย่างยั่งยืน ระยะที่ 2” เป็นโครงการวิจัยและพัฒนาภายใต้การสนับสนุนของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย ที่ดำเนินการโดยคณะนักวิจัยจากคณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาระบบการกำหนดขีดความสามารถในการรองรับได้ ระบบการกำหนดระดับการเปลี่ยนแปลงที่ยอมรับได้ และระบบการติดตามตรวจสอบผลกระทบทางนันทนาการในแหล่งนันทนาการ หรือแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติของประเทศ ที่จะช่วยให้นักจัดการสามารถจัดการทรัพยากรธรรมชาติเพื่อนันทนาการและการท่องเที่ยวได้อย่างยั่งยืน ควบคู่กับการให้ประสบการณ์นันทนาการที่มีคุณภาพกับผู้มาเยือนพื้นที่และส่งเสริมคุณภาพชีวิตประชาชนที่เกี่ยวข้อง โดยมีระยะเวลาในการดำเนินงาน 3 ปี ตั้งแต่ 1 ตุลาคม 2548 ถึง 30 กันยายน 2551

ผลการวิจัยโดยภาพรวมประกอบด้วย 5 ส่วน หลัก ๆ คือ 1) ผลการวิเคราะห์ความคงทนตามธรรมชาติ หรือขีดความสามารถในการรองรับตามธรรมชาติของแหล่งนันทนาการตัวอย่างในจังหวัดแม่ฮ่องสอน 7 แหล่ง คือ น้ำตกผาเสื่อ น้ำตกแม่สะงากลาง ลำน้ำของ-ลำน้ำปาย ถ้ำน้ำลอด โป่งน้ำร้อนท่าปาย จุดชมวิวดอยปุยหลวง และเส้นทางศึกษาธรรมชาติแม่สะกึด 2) ผลการวิเคราะห์ขีดความสามารถในการรองรับรวมของแหล่งนันทนาการตัวอย่าง 7 แหล่ง 3) ผลการวิเคราะห์ผลกระทบทางนันทนาการจากการเก็บข้อมูลจำนวน 6 ซ้ำ และผลการกำหนดระดับการเปลี่ยนแปลงที่ยอมรับได้ของแหล่งนันทนาการตัวอย่าง 7 แหล่ง 4) ระบบสนับสนุนการตัดสินใจในการประเมินขีดความสามารถในการรองรับและระดับการเปลี่ยนแปลงที่ยอมรับได้สำหรับแหล่งนันทนาการตัวอย่าง 7 แหล่ง และสำหรับประยุกต์ใช้กับแหล่งนันทนาการทางธรรมชาติแหล่งอื่นของประเทศ และ 5) งานวิจัยในลักษณะวิทยานิพนธ์ปริญญาโท 2 เรื่อง ผลการวิจัยและพัฒนาที่ได้จากโครงการนี้สามารถใช้ประโยชน์ในการจัดการแหล่งนันทนาการทางธรรมชาติที่เป็นพื้นที่ตัวอย่างในการศึกษาได้โดยตรง และสามารถนำไปปรับใช้ในการวางแผนการจัดการแหล่งนันทนาการทางธรรมชาติแหล่งอื่นได้ นับเป็นอีกหนึ่งความก้าวหน้าของการพัฒนาองค์ความรู้และระบบสนับสนุนการตัดสินใจด้านนันทนาการทางธรรมชาติของประเทศ

คำหลัก: ระบบสนับสนุนการตัดสินใจ, แหล่งนันทนาการทางธรรมชาติ, ความคงทนของพื้นที่, ขีดความสามารถในการรองรับ, ผลกระทบทางนันทนาการ, ระดับการเปลี่ยนแปลงที่ยอมรับได้, แม่ฮ่องสอน

Abstract

Project Code: RDG49O0002
Project Title: Decision Support System for Sustainable Management Planning of Nature-based Recreation Areas Phase II
Investigators: Noppawan Tanakanjana Phongkhieo[1], Wanchai Arunpraparut[1], Wijak Chimchome[1], Theerapong Chumsangsri[1]
[1] Faculty of Forestry, Kasetsart University
E-mail Address: ffornwt@ku.ac.th
Project Duration: 1 October, 2005-30 September, 2008

The project “Decision Support System for Sustainable Management Planning of Nature-based Recreation Areas, Phase II” is a research and development project under the support of Thailand Research Fund (TRF) implemented by a research team from the Faculty of Forestry, Kasetsart University. The objectives of the project were to develop the systems to determine recreation carrying capacity and limit of acceptable change and to develop recreation impact monitoring system for nature-based recreation areas. These decision support systems were expected to assist resource manager in sustainable management of recreation resources while providing quality experience to recreationists and enhancing quality of life of local people associated with the recreation areas. The project duration was 3 years; 1, October 2005 to 30 September 2008.

The study results included 1) The results on natural resistance or Natural Carrying Capacity (NCC) analysis of 7 recreation areas in Mae Hong Son including Pha Sue Waterfall, Mae Sa-nga Klang Waterfall, Pai and Kong Rivers, Nam Lod Cave, Tha Pai Hot-spring, Doi Pui Luang View Point and Mae Sa Keud Nature Trail 2) The results of Total Carrying Capacity (TCC) analysis of the 7 recreation areas 3) The results of recreation impact analysis of the 7 recreation areas obtained from 6 replications of data collection and analysis and the results from the analysis of Limit of Acceptable Change (LAC)of the 7 recreation areas 4) Decision support systems in assessing recreation carrying capacity and determining limit of acceptable change of the 7 recreation areas that can be applied to other areas with similar conditions and 5) Two theses of Master’s students from Parks and Recreation Program, Faculty of Forestry, Kasetsart University. Findings and outputs of the project overall are beneficial to the planning and management of nature-based recreation areas of the country as well as contribute to body of knowledge on nature-based recreation in Thailand.

Keyword: Decision Support System, Nature-based recreation area, Site resistance, Carrying capacity, Recreation impacts, Limit of acceptable change, Mae Hong Son